

Tinerii și viitorul în teatrul românesc

— convorbire cu actorul Mihai Dogaru, secretarul de partid al Teatrului Mic

— *Intrucât vom face loc convorbirii noastre într-un caiet al revistei închinat tineretului, să ne oprim asupra modului în care comuniștii de la Teatrul Mic se interesează de cucerirea unui public tânăr, în ce măsură Teatrul Mic vizează să fie un producător destinat și tinerilor, chiar dacă Mic nu este neapărat un epitet care să le desemneze vârsta...*

— Titulatura teatrului nostru definește de fapt un registru dramatic posibil. „Botezul” este... penciuleseian: Teatrul Mic, adică un teatru fără pretenții, de talia unui colectiv restrâns, implicând, în schimb, neapărat spectacole a căror armătură de bază să fie seriozitatea, calitatea lucrului făcut. Am ajuns de altfel — și nu numai în adunările de partid — la concluzia că și practic, pe scena teatrului nostru spectacolele-eșec (cînd ne-am putut plînge de ele!) s-au datorat, în cele mai multe dintre cazuri, lipsei de substanță și de o fermă personalitate. S-a constatat, în același timp, că mai ales afinența publicului tânăr e fluctuantă după nivelul artistic și conținutul comunicărilor spectacolelor noastre. Ceea ce dovedește la spectatorul tânăr exigență estetică și gust, judecată bine echilibrată, și, de aici, nivelul ridicat al pretențiilor lui. Organizînd diverse discuții eu ci, mai ales cu ocazia spectacolului nostru, *După cădere* (spectacol de mare succes în actuala stagiune) am reținut (pentru materialele supuse adunărilor de partid) faptul că spectatorii care n-au depășit vârsta de 30 de ani preferă fără echivoc teatrul semnat cu inteligență, cu responsabilitate și elevat spirit civic.

— *Pornind de la exigența testată de dvs, s-a adresat pînă acum Teatrul Mic cu deosebire tinerilor? Există — în această direcție — o inițiativă pornită din imboldul comuniștilor — în osatura actuală a producției de spectacole?*

— Incontestabil, o asemenea preocupare specializată nu avem. Dar — fără a tăgădui o anume inconsecvență în activitatea artistică de zi cu zi a teatrului, pe planul efortului spre cele mai înalte nivele — nu pot să nu remarc că, adresîndu-ne marelui public, ne-am adresat și tinerilor cu o notă parti-

culară, cel puțin, în peisajul bucureștean, în care element caracteristic ar constitui noutatea, îndrăzneala...

— ...?

— În primul rînd noutatea temelor aflate în dezbatere, apoi noutatea formulelor de spectacol. Teatrul nostru a reușit cel mai bine cînd a abordat lucrări care, prin ele însele, au incitat interesul spectatorilor; printre acestea piesele lui Miller, cu acutul lor grad de contemporaneitate, sînt pilduitoare. Pe de altă parte, nu este un secret faptul că teatrul nostru se străduie să se încadreze într-un curent de prospețime a interpretării, de polemică cu formule dramatice depășite.

— *Concret, cum acționează comuniștii de la Teatrul Mic în direcția aceasta?*

— De multă vreme, organizația de partid din teatru, adunările generale de partid constituie terenul unor dezbateri foarte serioase pe teme profesionale. Au existat multe momente hotărîtoare în activitatea teatrului nostru, etape care au fost, ca să spunem așa, *premeditate* în adunările generale de partid. Afirmția nu este exagerată.

— *Să încercăm o radiografie a repertoriului actual, eventual chiar o retrospectivă: vom descoperi puncte de contact cu idealul estetic și social al tinerilor?*

— Nu de mult, am organizat o dezbatere pe marginea spectacolului *Stilpii societății*, în cercul teatral al studenților de la Facultatea de filologie din Capitală. Cu acest prilej, (o

surpriză foarte plăcută pentru noi!) am remarcat interesul acut al tinerilor pentru Ibsen. Înscrierea în programul teatrului a piesei *Stilpii societății* nu viza în mod special problema tineretului, dar am fost plăcut surprinși cînd poziția lor declarată a fost în favoarea reprezentării lui Ibsen. Am remarcat interesul viu pentru teatrul de idei, pentru teatrul de dezbatere socială. Asemenea întîlniri cu tînăra generație de spectatori continuă să aibă loc și în afara teatrului și prin intermediul spectacolului. În momentul de față același lucru se realizează cu precădere prin *Vreți să jucați cu noi*, un colaj de versuri și fragmente de teatru și proză din opera lui Alecsandri, realizat de Alecu Popovici. Adresa acestui colaj este clară: tinerii. Spectacolul s-a jucat foarte mult și în școli, colectivul care a realizat acest spectacol s-a investit în el cu toată pasiunea și seriozitatea.

— *În relație cu subiectul nostru, tînărul spectator, intră și ideea de tînăr actor. Aveți tineri actori în teatru?*

— Adevărul este că această problemă încă nu este soluționată, ea rămînd încă un „of” al vieții noastre teatrale. Situația tinde însă să se îmbunătățească: angajarea proaspătului absolvent Mișu Dînvale și posibilitatea creată de a angaja în curînd, se pare că tot un tînăr (este vorba de scoaterea la concurs a unui poet), e un prim simptom. Alături de ceilalți cîțiva actori tineri sau încă tineri ai colectivului nostru, ei au chemarea să îmbogățească, pe cît le stă în putință, paleta expresivă a teatrului.

— *Și... cine interpretează roluri de tineri?*

— Datorită carenței de care pomeneam, a trebuit, la un moment dat, obligați de împrejurări, să gîndim repertoriul ținînd seamă de absența actorilor tineri.

— *Adică a trebuit să vă feriți de piesele a căror distribuție solicita un actor ceva mai... june?*

— Nu o dată. De multe ori!

— *Ați discutat în organizația de partid această problemă, s-a hotărît ceva în sensul acesta?*

— De discutat s-a discutat foarte mult, de hotărît e mai greu, cîtă vreme posibilitățile de angajare sînt limitate. Această preocupare a existat, există și probabil că va exista încă o bună vreme pînă cînd ea va putea fi soluționată pe deplin.

— *Cum este primit de colectivul tînărul actor venit de curînd la dumneavoastră, cum este ajutat să intre în anumite roluri?*

— Mișu Dînvale a fost primit cu brațele deschise, cu sete chiar. Datorită penuriei de forțe foarte tinere, el este poate, la ora actuală, actorul cel mai solicitat al teatrului. Are așadar perspectiva să joace foarte mult, să se realizeze cu puțini actori au norocul s-o facă. Suprasolicitarea l-ar putea însă, în același timp, primejdi; dacă nu vom ajunge să înzestrăm trupa cu suficiente elemente

teatru, și dacă-l vom obliga să joace totul, decîi orice, tare mi-e teamă că, la un moment dat, să nu facă rabat la calitate.

De aceea, în vederea împropiării colectivului cu elemente tinere și foarte tinere, biroul organizației de partid și-a propus să nu piardă nici una din ocaziile ce se vor ivi pe parcurs.

— *Cum lucrează Teatrul Mic cu tinerii dramaturgi?*

— Ideea colaborării, în general, a unui teatru cu autorii tineri, se materializează în împlător chiar prin dialogul pe care îl port personal în momentul de față cu un tînăr dramaturg debutant. Este vorba de Radu F. Alexandru, autorul unei piese considerată în unanimitate, de către membrii comitetului oamenilor muncii și ai biroului organizației de partid, drept foarte importantă și valoroasă. Piesa aduce în discuție problema responsabilității individului în societate și a responsabilității mediului social față de individ, față de soarta lui. Nu are rost să vă povestesc piesa, dar vreau să spun că ideea a cîștigat și, cu unele amendamente stilistice, ea a fost inclusă în stagiunea de toamnă. De această piesă, intitulată *Umbrele zilei*, se leagă și intenția mea de a pune în scenă un spectacol, lucru care ar putea să pară un efect al contaminării actorilor cu microbul regizoral.

— *Fîndcă veni vorba: a promovat Teatrul Mic tineri regizori?*

— Comuniștii, întreg colectivul de la teatrul nostru, simțim nevoia reală de a ne angaja — cum spuneam și la începutul discuției — pe niște căi mai îndrăznețe, mai puțin bătute și în același timp valoroase. Or, este știut că un tînăr regizor, chiar dacă prezintă riscul de a veni cu mai puțină experiență profesională, este de așteptat să prezinte un mod de gîndire mai proaspăt, mai viu, mai în acord cu sensibilitatea însăși a tineretului care compune parte din publicul nostru, mai în acord poate chiar cu perioada istorică pe care o trăim. De altfel, Teatrul Mic a prilejuit, cu puțină vreme în urmă, examenul de producție al unui absolvent de la IATC. S-a considerat atunci că gestul teatrului nu numai că nu a fost hazardat, ci s-a dovedit perfect legitim. Cred că n-ar fi deloc rău ca acest gest să se materializeze în continuare, adică teatrul nostru să mai ofere cadrul material și uman pentru examenele de producție al celor mai apreciați absolvenți ai institutului de teatru.

Repet: formula teatrului nostru, programul lui ideologic și estetic nu sînt orientate cu precădere spre spectatorul tînăr. Nu ne-am propus așa ceva. În schimb nu vom renunța niciodată la tineri; vom cultiva în continuare dialogurile cu ei, nu ca un act formal, circumstanțial, ci pentru că de felul cum ne îngrijim cu toții de publicul tînăr, de artiștii și de creatorii tineri, de regizorii tineri, depinde viitorul teatrului românesc.

Paul Tutungiu